

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Thomae Garnetti Martyrium. ibid.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1607. bulationibus concinnandis commoda, in quas per graduum intervalla distinctas, perque vites ordine positas cum descendisses, libero fruebaris cælo, siue laxandus in aprico esset animus, siue ad superna nullo interpellante erigendus: nam intra urbem propè extra urbem ad mania posito nihil in aures nihil in oculos incurrebat quod à sanctis cogitationibus sermonibusque intentam mentem posset auertere. Eo loci *Personius* prohibitus Watenis, primam nouæ militiæ stationem elegit missoque à *Claudio* Generale Romæ *Thoma Talbotto* qui Tyrones ad Societatis mores instrueret, fœlix dedit initium operi, sustentando partim prouentibus qui ex Watenensi Præpositura superesse poterant alendis in loco Patribus, partim liberali donatione quam fecerat Illustrißimæ virgine domine *Aloysia de Carauajal* quam superius memorauimus.

Thomæ
Garnetti
martyriū.

In prosperis etiam numeratum est, quod *Thomas Garnettus*, (*Henrici* nuper è viuis sublatis affinis) qui adolescens septendecim annorum inter primos in Audomarense Seminarium recens erectum cœoptatus fuerat, huius etiam domus primitias fuso Dei causa sanguine consecravit. Huius Parens *Richardus Garnet*, Oxoniensis Academiæ in hæresim delapsæ pertractus, cogitatione se conuerterat ad iter transmarinum, quò Theologicis disciplinis imbutus ad sacros Ordines suscipiendos disponderetur. Nescientem moras amor præoccupat & honesto implicat matrimonio, Quam mutationem ut ratione aliquâ piâ compensaret, primum quem habiturus esset filium Deo consecrat & *Thomæ* Cantuariensi Martyri: Cuius nomen cum edito indidisset, in literis tum domi tum foris tradidit instituentium, ut nè quid ex sua parte deesset quo minus quod vouerat expleretur. *Thomas* ad pietatem haud segnior quam Parentes, & in Theologicis exercitatus suscepto Sacerdotio reuertit in Angliam & sex annos in sat diuite messè posuit, sedulo connitens ut solida pietatis sensum virtutemque robustam in eos quibuscum agebat infunderet. Inter quæ deprehensâ exitiosâ pulueris cõiuratione, & noua iurisdictionis formâ inuenta, cum animaduerneret Societatis homines Pontificiæ potestatis præcipuos esse assertores, atque in illos imprimis eorumque sectatores, quantumuis innocentes, omnem inuidiam detorqueri, eo ardentius oprabat ipse his adiungi quo pessimum quemque videbat ab eorum consuetudine & usu abhorre. Et quanquam iam inde ab anno sexcentesimo tertio fuerat ab *Henrico Garnetto* Sociorum numero adscriptus, votorum tamen copia facta non est varijs euentis præpedito. Tum cum in suspiciosissimo illo detectæ conspirationis turbine procliuè esset ignoto cuique præberi molestiam, iter facienti iniectæ sunt manus; & licet præter voluntariam comprehendentium suspicionem nulla esset causa criminandi, primum in Portam domus datus est custodiendus, tum ad Arcem translatus; ubi cum varijs examini bus exagitato nihil exprimi posset quod ei noceret, Salisburius extento indice iurans efficiam, inquit, ut omnem tuam prodicionem fatearis, vel ab extremis tuis digitis illam exprimam.) dedit ea vox *Thomæ* aniam ad

ad extrema quæque patienda se comparandi, sed cum nulla essent vel leuissima sceleris indicia, hæere in voce minæ, nec quidquam illi præter octo vel nouem mensium solitudinem, & ex duro cubili perfrigidaque hyeme species quædam scyaticæ adhaesit mali. Tum solum vertere iussus, incidit opportunè in anuum quem dixi inchoati Louanij Tyrocinij: de quo ita *Gerardus* in manu scripta relatione, "Testes habemus complures inter nouitios quàm sincere *Thomas Garnettus* ad laborauerit ut mundum perfectè exueret, & sui victor à virtutibus solidus esset instructior) Vir experientia rerum & vlu præditus, at valetudine tenui atque incommoda, post aliquot menses remissus in insulâ, amplissimum dedit profectus testimonium, & ornamento virtutû, & claræ mortis pro Religione appetitæ. Breui enim ab exscensione intervallo rursus in manus incidens & Sacerdotij accusatus necis pronuntiatâ sententiam eâ animi lætitiâ audiuit, ut cum lachrymis profiteretur læpius, nihil sibi grauius accidere posse quàm ut vel amicorû interuentione, vel euentu aliquo dies dicta supplicio prorogaretur; læpius etiam ante sententiam cum in mentem venisset cogitatio fugiendi, & cum amici suggererent opportunitatem, voci internæ quasi dicentis, Noli fugere, elegit obedire potius quàm occasionem hanc prætermittere, in qua amplius verosimiliter glorificaturus esset Deum quàm si pluribus annis in messe laboraret. Postero verò die cum frequentes accederent, & modò hoc modò illud ipsi surriperet quasi reliquiarum loco, "Ut quid inquit ista? cum forte adhuc in hac causa non moriar. O me infelicem si post tres iam ad cælum conscensos gradus, quartus & ultimus denegetur! Apprehensus, Conuictus, Adiudicatus neci, ut in ultimo hæream, & Cruci paratæ subtrahar, quàm infame! quàm durum! Vocatus itaque ad cratem seiplo alacrior fortiorque apparuit, & ipso similibus quàm morti addicæto incubuit. Pseudo-Verbi-Ministro insultè obijcienti non Religionis sed prodicionis esse damnatum, iucundè & argutè respondit "Eum qui obedit Principi reum non esse læsæ Majestatis; se autem Principi legique obedire: Lex iubet Sacerdotem in Insulam reducem morti tradi; Ego obedientissimè trado corpus Regi, animam Deo.) Obsederat supplicij locum cum frequentissima Nobilitate Comes Exoniensis ex Senatu Regio vnus. Hic *Thomas* suadere aggreditur ut nuperum (quod vocant fidelitatis) in iurandum iuraret, vitaque ex Regis clementia frui veller; plures Sacerdotalis Ordinis in ea verba iurasse; plures rem habere dubiam atque controuersam, plenamq; inter doctissimos dissensionis. "Eo ipso ex capite, respondit *Thomas*, non est meum illud pro certo iurare, neque si mille mihi darentur vitæ iurabo) Itaque iussus conscendit lætus currum, atque exosculatâ trabe, reliqua etiam pecunia quam tulerat in satellites stipitatorèsq; & subiectum populum partitâ, hæc ad astantes clara voce pronuntiauit. "Sum Sacerdos, in Societatem etiam Nominis *Iesu* adscriptus quamuis eorum minimus & indignissimus: Id in iudicio factus non sum, sed reliqui probandum quod verti mihi vitio non debet: neque enim me cohibuit mortis metus, neque quod e-

Eius ref.
ponsa &
verba ad
astantes.

1608.

ram negavi; naturæ priuilegio uti mihi licuit quemadmodum cæteris, præter quam quod intelligo Magistratum moderatiorem non probare apertam accusati Sacerdotis confessionem, nè vltro mortem accersamus, & iudicibus imponamus necessitatem contra nos lege agendi quam nollent. Trium testimonio damnatus sum dicentium me pluribus in locis cum tenerer in Arce captiuus scripsisse, *Thomas Garnettus Sacerdos*: Scripsi equidem, sed probari non potuit me scripsisse. Nouem annos impendi consolandis animâ-
disque Catholicis, alijs aberrantibus reducendis in viam; nullam vnquam prodicionem agitavi animo, neque agitari cognoui) cumque Ministellus malitiosè obijceret æquiuocè ista dici, "Nequaquam, bone vir, inquit, nam si æquiuocè agere voluissem, iam mihi esset viuere liberum priuilegio iurandi modo propositi; Iurandum antiquo Regum more conceptum vltro obtuli me iuraturum, tulique in iudiciū conuetam eo tempore formam; adstat ad latus Minister qui eius habet exemplar: Istud vero quod nunc proponitur habet cum fidelitate Religionis præiudicium ita permistum ut nemo id Catholicus, meâ quidem sententiâ, iurare possit.) Tum erectis in Cœlum oculis, manibus ad pectus decussatis "O me Felicem, inquit, cui hic dies fortunatissimus illuxit! Quid miramini me hoc dicentem? Equidem existimo neminem in mûdo hac hora me feliciorum. Auertat Deus ab hoc regno iram suam, neque repetat, obsecro, ab eo sanguinem meum. *Domine, nè statuas illis hoc peccatum*; ignoscat Deus illi qui me perquisitoribus detexit; parcat apparitori qui meprehendit: condonet Londinensi Episcopo qui in custodia dedit, & Secretario qui instigauit: Indulgeat Arcis Præfecto, & testibus quos ille produxit: Utinam illos omnes possim in Cœlo videre vnâ mecum æterna fruente beatitudine.) Recitata deinde precatio Dominicâ, salutatione Anglicâ, Symbolo Apostolorum, & Hymno veni Creator Spiritus, ad ea verba, *sermone ditans guttura*. subducto curru pependit, & animam innocentem tradidit Creatori, circumfusâ plebe prohibente succidi funem prius quam supremum exhalasset Spiritum. Acta sunt hæc Londini vigesimo tertio Iunij Anni sexcenti simi octauj, dum numeraret ille ætatis annos triginta quatuor, Societatis verò vix integros quinque.

Certamen
alterum
Iacobi
Sharpe cū
parentibus

IX. Et hic quidem fuso sanguine lauream consecutus est immortalē. Videamus in alio genere certantē alium, & in parentum cōuersione frustra laborantem, quo discant qui præ-propero ardore feruntur in affines reducēdos, quanto in discrimine versari necesse sit, si suo magis ingenio, quam Superiorum secuti ductum se applicent: Quamuis enim iste non suorum, sed sui victor euasit, polliceri tamen idem sibi vnusquisque non debet, nè fidentiam quam in se cum certa spe collocat, fiduciæ quæ in Deo solo ponenda est, præponderante irruentibus hinc inde blandimentorum, lachrymarum, lamentorumque vndis obruatur & pereat. *Iacobus Sharpe* (dictus *Pollardus*) venerat sub hoc tempus Sacerdos ad Tyrocinium; Is in Angliam post abolutum biennium, & vota nuncupata redux, hæc ad *Clandium* Generalem sua manu conscripsit.

Admo-